

[§ 24a](#)

Vlastnické oddělení provozovatele přenosové soustavy

JUDr. PhDr. Vratislav Košťál

Právní stav komentáře je ke dni 1.4.2016.

K [§ 24a](#)

1.

Původ obsahové náplně [§ 24a](#) je třeba hledat v čl. 9 třetí směrnice pro elektroenergetiku. Citovaná ustanovení jsou totiž primárně hmotněprávní esencí evropské právní úpravy nezávislosti provozovatele přenosové soustavy. Zatímco speciální procesní právní úpravu nacházíme v [§ 10a-10c energetického zákona](#), právě v [§ 24a](#) se pro účely vnitrostátního ověření formální nezávislosti provozovatele páteřní soustavy v elektroenergetice nachází jednotlivé podmínky, které musí provozovatel přenosové soustavy splňovat, aby mohl být vrchnostensky (formálně) prohlášen za certifikované nezávislý subjekt. V daném případě však dokonce Evropská komise formálně přistoupila k zákazu křížového pojetí relevantního tržního zájmu a vedle výroby a obchodování s elektřinou u provozovatele páteřní soustavy v elektroenergetice prohlásila za zakázanou vazbu na výrobu a obchodování s plynem. Situace se zrcadlově odráží i do posuzování nezávislosti provozovatele přepravní soustavy v plynárenství.

2.

Z dosavadní rozhodovací praxe Evropské komise však vykristalizoval zásadní předpoklad pro posouzení, zdali ten který zájem provozovatele přenosové soustavy, resp. jeho společníka či další zákonem aprobované osoby ovlivňující provozování přenosové soustavy je třeba vnímat jako právně relevantní, tedy zakázaný. Evropská komise se ve své dosavadní rozhodovací praxi totiž znatelněji odchýlila od právně-formalistického pojetí a připustila ad hoc přezkum, který zatím téměř ve všech řešených případech vedl k výraznému obroušení litery liberalizačních směrnic. Hlavním výsledkem tohoto evropského aplikačního výkladu je tedy teze, že toliko na podstatných tržních zájmech nezávislý subjekt provozující monopolní infrastrukturu na úrovni páteřních soustav nemá motivaci svým jednáním ovlivňovat konkrétní podobu trhu s elektřinou. Toto pojetí se pro svou provázanost nutně musí promítat i na národní úroveň, tedy ve směru k interpretaci [energetického zákona](#). Nikoliv tedy každé porušení podmínek nezávislosti je tak třeba považovat za právně závadné, potažmo přivozující správní trestání, resp. odebrání certifikátu nezávislosti. Teprve dostatečně intenzivní (čili nezávislost fakticky narušující) pouto mezi příslušným tržním zájmem naplňujícím skutkovou podstatu příslušné podmínky nezávislosti a provozováním přenosové soustavy je možné chápat jako nežádoucí a [energetickým zákonem](#) zakázané. Proto se v rozhodování Evropské komise v záležitostech certifikace setkáváme s právním názorem, který připouští, byť v omezené míře, oboustranné obchodní angažmá jak v činnostech provozu přenosové soustavy, tak v činnostech zahrnujících i obchodování s komoditami - elektřinou a plynem. Předpokladem je však neexistence rizika jakkoli narušit či ovlivnit nezávislé řízení provozovatele přenosové soustavy.

3.

Zvláště markantně se tento právní názor Evropské komise projevuje vůči finančním investorům, jejichž portfolia účasti ve společnostech zahrnují kromě kontrolních investic do infrastrukturních podnikatelů v energetice rovněž minoritní účasti v jiných, komoditně směřovaných podnikatelích v energetických odvětvích. V tomto směru Evropská komise vnímá ekonomicky blahodárný vliv těchto investorů, neboť přinášejí potřebné finanční prostředky k posílení investiční aktivity provozovatelů přenosových soustav. Z těchto faktických důvodů pak podrobuje hodnocení podmínek nezávislosti kritickému přístupu s jinak nezvyklou měrou benevolentnosti. I proto je třeba každé potenciální porušení podmínky nezávislosti posuzovat případ od případu, a to vždy se zkoumáním toho, jaké má takové formální porušení i jen některé podmínky nezávislosti dopady do faktického stavu provozování přenosové soustavy. Zda je tedy v reálné situaci a konkrétním případě skutečně způsobit narušit soutěž na propojených energetických trzích, či nikoliv, a to v zásadě diskriminací kohokoliv v rámci využívání monopolní energetické infrastruktury.

4.

V těchto souvislostech Evropská komise v rámci své dosavadní rozhodovací praxe představuje jakési "polehčující" okolnosti, které typicky nemohou vést k opravdovému narušení nezávislého postavení provozovatele přenosové soustavy, a potažmo tak k narušení navazujících energetických trhů. Mezi nimi lze kromě minoritních účastí finančních investorů v komoditním podnikání v elektroenergetice či plynárenství jmenovat především geografickou odlehlost, zahrnutí komoditního podnikání v regulačním rámci a výrobu tržně zanedbatelného množství komodit, zvláště pak šlo-li o investice do obnovitelných zdrojů energie, resp. o výrobu elektřiny i z konvenčních zdrojů směřující k podpoře provozování příslušné přenosové soustavy. Evropská komise (pochopitelně v úzké spolupráci s domácími regulačními úřady) tak připustila koncernové podnikání britského provozovatele elektroenergetické přenosové soustavy National Grid v oblasti výroby elektřiny ve Spojených státech amerických (geografická odlehlost Evropského hospodářského prostoru a amerického trhu). Ve věci Societa Gasdotti Italia však Evropská komise vzájemnou geografickou odlehlost přiznala jako relevantní i pro oblast samotného Evropského hospodářského prostoru, neboť v daném případě posuzovala závažnost soutěžních interakcí mezi španělským trhem s elektřinou a italským trhem s plynem. Tuto vzájemnou vazbu přitom neshledala rušivou, protože nepodstatná množství elektřiny vyráběná pro španělský trh nebyla způsobila ovlivnit chování italského provozovatele plynárenské páteřní sítě v části Itálie ve vztahu k jeho zákazníkům čili k uživatelům přepravní soustavy.

5.

Ve švédském případě Swedegas pak účast tohoto provozovatele plynárenské páteřní soustavy umožnila podnikání v oblasti výroby elektřiny v sousedním Dánsku, protože šlo o množstevně zanedbatelnou výrobu elektřiny z obnovitelného zdroje (spalování skládkového plynu a současná výroba elektřiny jako vedlejší produkt provozování skládky odpadu) s prodejem za regulované ceny.

6.

Asi nejvýmluvněji relativnost zákazu komoditních aktivit provozovatele přenosové soustavy demonstruje rozhodnutí Evropské komise ve věci certifikace španělského provozovatele přenosové soustavy Red Electrica de Espana. Jeho dceřiná společnost Hunosa, S.A. totiž vyrábí elektřinu v konvenční uhelné elektrárně o výkonu 50 MW, což je v zásadě evropskými, potažmo španělskými právními předpisy zakazováno. Evropská komise a španělský energetický regulátor nicméně v daném případě tuto certifikační kauzu uzavřeli tím, že tento zásadně nepovolený střet podnikatelských aktivit v elektroenergetice uznali jako povolený. Opírali se přitom jednak o relativní nízkou míru produkce elektřiny dceřiné společnosti dotčeného provozovatele přenosové soustavy (0,1375% celoroční výroby elektřiny ve Španělsku), jednak o skutečnost, že takto vyrobená elektřina je určena primárně k vyvažování přenosové soustavy s příslušným odrazem v cenově regulovaném rámci provozovatele přenosové soustavy. Toto rozhodnutí tak fakticky dává provozovateli přenosové soustavy zelenou v produkci vlastní elektrické energie pro svou potřebu namísto nákupu podpůrných služeb od třetích osob.

7.

Z dosavadního výkladu Evropské komise tak vyplývá vcelku liberální výkladová tendence, která akcentuje faktickou úroveň vlivu komoditního podnikání na infrastrukturním zájmu provozovatele přenosové soustavy a na stavu hospodářské soutěže na navazujících komoditních trzích, a naopak poněkud potírá formální vyznění striktně znějící textace zakázů jakékoliv účasti provozovatele přenosové soustavy na komoditním podnikání.

K odst. 1

8.

I když [energetický zákon](#) v nadpisu ke komentovanému ustanovení hovoří o oddělení vlastnickém, které je odvozeno z autentického českého textu třetí směrnice pro elektroenergetiku, hned v odstavci 1 je tento termín zaměřován označením společnického oddělení. Domácí právní úprava se tak staví poněkud nad rámec evropsky pojmávaného objektového nazírání na problematiku oddělení vlastnictví energetické infrastruktury jako objektu práv a zužuje jej na pojmání subjektivě zabarvené. Mimo textový rozsah citované směrnice se tak [energetický zákon](#) obrací pouze na společnickou strukturu samotného provozovatele přenosové soustavy, přičemž vylučuje překrývání těchto společníků v provozovateli přenosové soustavy se společníky podnikajícími v komoditních oborech podnikání v elektroenergetice i plynárenství.

9.

Z hlediska zvolené struktury ustanovení [§ 24a](#) a systematického umístění zákazu společnického překrývání komoditních a kapacitních činností v energetice by bylo lze odvodit, že se jedná o jakousi generální klauzuli nezávislosti provozovatele přenosové soustavy, která je dále rozváděna v rozsáhlém odstavci 2, jenž se věnuje jednotlivým konkrétním podmínkám nezávislosti. Tomu však odporuje metoda eurokonformního výkladu, k níž nás nutí už jen existence textové předlohy dnešního ustanovení [§ 24a](#) v podobě čl. 9 odst. 1 třetí směrnice pro elektroenergetiku. Proto nelze toto ustanovení vykládat jinak nežli jako neúplně koncepční zdůraznění či zastřešení některých z podmínek nezávislosti podle odstavce 2. Toto ustanovení tedy nedisponuje samostatným či zvláštním normativním vlivem na chování provozovatele přenosové soustavy, a to zvláště při zdůraznění skutečnosti, že konečnou podobu společnického portfolia společnosti provozovatele přenosové soustavy neurčuje provozovatel přenosové soustavy sám svým jednáním vůči třetím osobám, tedy prostřednictvím svých exekutivních orgánů za společnost navenek jednajících (představenstvo či jednatelé, resp. pověření manažeři), nýbrž že naplnění této obecnější premisy mohou zajistit pouze jiné osoby, které ve společnické struktuře provozovatele přenosové soustavy vykonávají zásadní vliv prostřednictvím svých společnických práv (valná hromada, dozorčí rada). V tomto směru je třeba citované ustanovení [§ 24a](#) vnímat jako nadstavbovou deklaraci určitého žádoucího stavu, jenž by měl mimo jiné vyplývat z naplněných podmínek nezávislosti podle odstavce 2 téhož ustanovení [energetického zákona](#).

K odst. 2

10.

Toto ustanovení reprezentuje samotné jádro právní úpravy podmínek či předpokladů nezávislosti, které musí provozovatel přenosové soustavy naplňovat, aby mohl být považován za nezávislého ve smyslu evropské právní úpravy, resp. následně i formálně certifikován (recertifikován v případě změny), nebo naopak v případě neplnění podmínek nezávislosti penalizován, či dokonce decertifikován.

11.

Odstavec 2 je uvozen správnou konstatací, že k zajištění nezávislosti provozovatele přenosové soustavy "musejí být" splněny dále uváděné podmínky nezávislosti. Z tohoto znění jasně vyplývá vědomí zákonodárce, že tyto podmínky nezávislosti nemohou být co do jejich naplnění v každém případě v moci a vůli samotného provozovatele přenosové soustavy. Nelze totiž po provozovateli přenosové soustavy požadovat plnění těch podmínek nezávislosti, jejichž splnění je zaručováno od provozovatele přenosové soustavy odlišnými subjekty práva - osobami společníků, ať již se jedná o osoby fyzické (lidi), tak o osoby právnické, často zřízené podle zahraničních právních řádů. Tato zákonná formulace má pak zásadní dopad do správního trestání provozovatele přenosové soustavy, kterému nemohou být některé jím neovlivnitelné podmínky nezávislosti v případě porušení třetí osobou přičítány. Ovšem i pro přičitatelné neplnění podmínek nezávislosti je nutno upozornit na [§ 91d odst. 1](#), který provozovateli přenosové soustavy odnímá odpovědnost za správní delikt tehdy, jestliže právnická osoba prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno požadovat, aby zabránila takovému porušení povinnosti. Tato skutečnost

ovšem nemá dopad na možnost odnětí certifikátu nezávislosti v řízení o certifikaci v tom případě, kdy je naplněna potřebná intenzita a podmínky rušivého zásahu ve smyslu [§ 10a odst. 7](#).

12.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že některé podmínky nezávislosti jsou co do míry splnění v rukách a dispoziční sféře jednatelů provozovatele přenosové soustavy [podmínky pod písmeny a) a d)]. V zákonném katalogu ovšem převládají ty podmínky nezávislosti, jejichž naplnění je odvislé od jednání třetích osob, provozovatelem přenosové soustavy prakticky neovlivnitelné [podmínky nezávislosti pod písmeny b), c) a e)].

K odst. 2 písm. a) a d)

13.

Nyní se ve výkladu posuneme k jednotlivým podmínkám nezávislosti. Pod písmenem a) se uvádí, že provozovatel přenosové soustavy vlastní přenosovou soustavu. Co lze rozumět pod pojmem přenosová soustava, uvádí [§ 2 odst. 2](#). Jedná se o vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o určitých napěťových úrovních uvedený v pravidlech provozování přenosové soustavy, která jsou funkčně určena k zajištění přenosu elektřiny v tuzemsku i ve vztahu k elektricky propojeným zahraničním soustavám. Tento celek zařízení a vedení, který má povahu věci nemovitě a nezávislé na pozemcích, na kterých se nachází (viz [§ 509 obč. zák.](#)), tedy musí provozovatel přenosové soustavy vlastnit. Vzhledem k tomu, že přenosová soustava není věcí jedinou, nýbrž věcí hromadnou, lze si představit, že některé její samostatně fungující (oddělitelné) celky by mohly být teoreticky i v rukách jiných (spolu)vlastníků. Nabízí se otázka, zdali je přípustné spoluvlastnictví jen části (nebo i celku) přenosové soustavy ze strany provozovatele přenosové soustavy a třetí osoby. Otázky ohledně této stručné podmínky nezávislosti neustávají ani v případě připuštění spoluvlastnictví k části či celku přenosové soustavy, a to zejména v tom směru, zdali takové spoluvlastnictví podléhá ještě dalším podmínkám, například ohledně relevantnosti velikosti spoluvlastnického podílu provozovatele přenosové soustavy.

14.

Předmětná podmínka nezávislosti pod písmenem a) je tedy zcela určitě splněna, pakliže přenosovou soustavu jako celek vlastní výhradně provozovatel přenosové soustavy, což je ostatně i případ českého provozovatele přenosové soustavy. S ohledem na relativní vstřícnost rozhodování Evropské komise v záležitostech certifikace provozovatelů přenosových a přepravních soustav, zejména pak ve vztahu k minoritním finančním investorům, je pak v zásadě jako přípustná alternativa představitelná i situace, kdy provozovatel přenosové soustavy zůstává většinovým spoluvlastníkem přenosové soustavy jako celku či co do rozsahu některých jejích částí (zatímco v ostatních částech přenosové soustavy je výhradním vlastníkem) a zároveň je do rámce jeho majetkové podstaty podnikání vpuštěn v menšinovém rozsahu spoluvlastník v pozici prostého finančního investora či investora bez ambice ovlivňovat skrze tento spoluvlastnický podíl realitu na relevantním trhu s elektřinou, resp. s plynem. Zároveň je však nutné k této alternativě dodat, že onen finanční investor v roli minoritního spoluvlastníka infrastruktury musí naplňovat subjektivní předpoklady, které na něho klade Evropská komise (viz výše v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy). Zároveň jsem toho názoru, že v rámci kupní smlouvy o zřízení minoritního podílu přenosové soustavy je nutné, aby (pokud nebude změněn [občanský zákoník](#), tj. zákon č. [89/2012 Sb.](#), jehož novela je připravována v rozsahu znovuzavedení zákonného předkupního práva spoluvlastníků) buď obsahovala předkupní právo provozovatele přenosové soustavy k tomuto minoritnímu spoluvlastnickému podílu, nebo alespoň podmiňovala další převod minoritního spoluvlastnického podílu předchozím souhlasem provozovatele přenosové soustavy, resp. takový převod vlastnického práva přímo omezovala jen na ty další finanční investory, kteří nemají podstatný konflikt zájmu relevantního tržního charakteru. Jen tak bude docíleno potřebného investičního účastenství třetích osob, například investičních fondů, na podnikání provozovatele páteřní elektroenergetické soustavy, a tím zajištěn kapitál pro další rozvoj přenosové soustavy podle aktuálních potřeb.

15.

Další dvě podmínky nezávislosti, jejichž splnění je v dispoziční sféře provozovatele přenosové soustavy, nalézáme pod písmenem d) komentovaného odstavce. Provozovatel přenosové soustavy podle nich jednak nesmí sám podnikat v komoditních aktivitách (výroba elektřiny nebo plynu, obchod s elektřinou nebo plynem), jednak ani nesmí vykonávat sám či jednatelům ve shodě s jinými osobami přímo či nepřímo (zprostředkovaně) kontrolu nad výrobcí či obchodníky s relevantní energetickou komoditou, tj. s elektřinou či plynem. Zároveň však ve vztahu k těmto komoditním podnikatelům v energetice nesmí uplatňovat ani žádné jiné právo. Zde se nám poprvé v zákoně objevuje termín "jiného práva", který vzbuzuje velké otázky již na úrovni obou evropských směrnic, které jeho použití jako první zavádí. Blíže se k němu vyjadřují níže ve výkladu k odstavci 6. Na tomto místě je dlužno dodat, že oba zákazy obsažené v tomto ustanovení poměrně silně relativizuje dosavadní rozhodovací praxe Evropské komise (viz výše v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy).

16.

Pod písmenem d) bodem 2 se hovoří o podmínce zákazu přímého podnikatelského výkonu komoditních činností ve vztahu k elektřině a plynu ze strany provozovatele přenosové soustavy, kterou je ovšem nutno vztahovat především k faktickému vykonávání činností, jež mají například charakter obchodování s elektřinou. Nejde tudíž o formální zákaz držení jiné licence nežli licence na přenos elektřiny, který je pro provozovatele přenosové soustavy již obsažen v [§ 24 odst. 2](#), ale o zákaz jeho skutečného komoditně směřovaného jednání v rámci výkonu práv a povinností držitele licence na přenos elektřiny, nebo dokonce mimo rámec licence na přenos elektřiny. Sám [energetický zákon](#) však v rámci výkonu práv a povinností provozovatele přenosové soustavy připouští obchodování s elektřinou s cílem zajištění integrace vnitřního evropského trhu s elektřinou v nově formulovaném [§ 24 odst. 3 písm. i\)](#). Obdobně pod tento zákaz nemůže z logiky věci spadat například ani nákup podpůrných služeb či elektřiny pro vlastní spotřebu nebo na krytí ztrát v přenosové soustavě. Jinak je však těžko představitelné, že by provozovatel přenosové soustavy vůbec vykonával obchodování s elektřinou nebo plynem, neboť v tomto angažmá mu účinně brání již výše zmiňovaný zákaz držení jiné licence podle [energetického zákona](#) než licence na přenos elektřiny.

17.

Tím více ovšem pro provozovatele přenosové soustavy nabývá na významu zákaz zprostředkovaného výkonu komoditních společností podle písmene d) bodu 1 přes majetkové spřízněné a provozovatelem přímo či zprostředkovaně kontrolované subjekty, typicky tedy např. prostřednictvím svých (kontrolovaných) dceřiných společností. Tento zákaz je ovšem částečně relativizován výše odkazovanou rozhodovací praxí Evropské komise, a to především ve vztahu k výrobě elektřiny (nikoli ovšem vůči obchodování s elektřinou), jejímž cílovým určením je náhrada podpůrných služeb, jinak nakupovaných z volného trhu s elektřinou. Právě skutečnost existujícího rámce regulované ceny v tomto směru hraje poměrně významnou roli. Evropská komise však ve své rozhodovací praxi ve vztahu k výrobě elektřiny zamířila ještě dále a při splnění dalších předpokladů prolomila tento zákaz například vůči určitým limitním množstvím elektřiny vyráběným koncernově spřízněnými společnostmi provozovatele přenosové soustavy, a to v omezenější míře dokonce i pro volné uplatnění na trhu s elektřinou či plynem (blíže viz v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy). Zásadní pojem představuje termín "kontrola", který je koncipován na úrovni třetí směrnice pro elektroenergetiku (čl. 2 bod 34) tak, že se jím rozumí práva, smlouvy či jiné prostředky, pomocí nichž, ať již jednotlivě, či ve vzájemné kombinaci jejich použití, umožňují výkon rozhodujícího vlivu na příslušného podnikatele (resp. podnik ve smyslu subjektivním). Demonstrativně je jako takový prostředek kontroly uvedeno (přímo či nepřímo vykonávané) vlastnické právo nebo právo užívací/poživací (zejména zřejmě právo pachtu) k obchodnímu závodu jako celku či jeho části příslušného (podřízeného) podnikatele. Jedná se tedy o situaci, kdy provozovatel přenosové soustavy není společníkem ovládané osoby, nýbrž její chod rozhodujícím způsobem ovlivňuje prostřednictvím její disponibilní majetkové podstaty či její (podstatné) části.

18.

Z podaného výkladu tedy vyplývá, že provozovatel přenosové soustavy, ať již sám, anebo jednáním ve shodě s jinými osobami, nesmí vykonávat rozhodující vliv v komoditně orientované obchodní korporaci s relevantní (dostatečně silnou) vazbou na trh s elektřinou nebo plynem. Zásadně tak nesmí do jím řízeného koncernu jakýmkoli způsobem (získáním příslušného podílu na jiné obchodní korporaci podnikající v oblasti obchodu s elektřinou či plynem nebo výkonem vlastnického či jiného práva k majetkové podstatě jiného podnikatele) zapojovat výrobce či obchodníky s elektřinou nebo plynem. Kromě toho však nesmí v těchto komoditních podnikatelích vykonávat ani již výše zmiňované jiné právo. Za tímto nepřilíš vhodně zvoleným (příliš obecným a nedostatečně reprezentativním termínem, který vznikl v důsledku nevhodného překladu čl. 9 odst. 2 třetí směrnice pro elektroenergetiku) legislativně-technickým výrazem se skrývá soubor závadných paralelních práv, která by svědčila provozovateli přenosové soustavy a zároveň by znamenala narušení jeho tržní nezávislosti. V dalším odkazují na výklad k odstavci 6, kde se o jiném právu hovoří konkrétněji.

K odst. 2 písm. b) a c)

19.

Nyní se tedy přesuňme k výkladu těch podmínek nezávislosti, jejichž naplnění je odvislé od jednání třetích osob. Pod písmeny b) a c) nacházíme obdobu k podmínce nezávislosti popsané výše pod písm. d) bodem 1, ovšem s tím rozdílem, že výkon kontroly, případně jiného práva, směřuje vně tvorby korporátní vůle provozovatele přenosové soustavy, tudíž k jeho společníkům nebo k rozdílným vlastníkům obchodního závodu, a to:

a) k těm, kteří buď sami vyrábějí elektřinu či plyn, anebo s těmito komoditami obchodují, nebo

b) k těm, kteří mají takové výrobce či obchodníky s komoditou ve svém koncernovém portfoliu, ať již prostřednictvím společnického podílu v nich, nebo prostřednictvím výkonu majetkových práv [nikoliv ovšem práva vlastnického, které je vyloučeno z důvodu existence jiné podmínky nezávislosti uvedené pod písm. a) o tom, že provozovatel přenosové soustavy musí vlastnit přenosovou soustavu], k jejich majetkové podstatě - obchodnímu závodu, nebo

c) k těm, kteří uplatňují vůči takovým výrobcům či obchodníkům jiné právo.

20.

Obdobně jako u výše popsané podmínky nezávislosti i u těchto dvou dalších podmínek nezávislosti je zapovídána nejen přímá, ale také nepřímá (zprostředkovaná) kontrola, a nejen individuální, ale i kolektivní forma výkonu takové kontroly prostřednictvím jednání ve shodě. S ohledem na již shora naznačený benevolentnější výklad Evropské komise lze ovšem usuzovat i v těchto případech, že vznikající střet zájmů provozovatele infrastruktury a tržních zájmů výrobců či obchodníků s relevantními komoditami musí být v daném kontextu podstatný, nikoli bagatelní.

K odst. 2 písm. e) a f)

21.

Poslední dvě podmínky nezávislosti provozovatele přenosové soustavy, uváděné pod písmeny e) a f), jsou pak vztaženy ke konkrétním fyzickým, případně též právnickým osobám, které vykonávají funkce členů volených orgánů společnosti provozovatele přenosové soustavy. [Energetický zákon](#) striktně zakazuje, aby byly vyjmenovávány (vlivově rozhodující) orgány obchodní korporace provozovatele přenosové soustavy osazovány osobami, které se nacházejí ve skutečném a podstatném střetu zájmů z důvodů svého paralelního angažmá v komoditních podnikatelích v elektroenergetice a plynárenství, tj. ve vztahu k výrobcům elektřiny či plynu nebo obchodníkovi s elektřinou či plynem. [Energetický zákon](#) přitom předně jako potenciálně konfliktní vidí osazování členů statutárního orgánu (jednatelů, členů představenstva či statutárního ředitele), dozorčí rady nebo správní rady, resp. jakéhokoliv dalšího orgánu provozovatele přenosové soustavy určeného stanovami. Pod písmenem f) tedy nacházíme zákaz souběžného výkonu funkce členů orgánů provozovatele přenosové soustavy na straně jedné a jakéhokoliv dalšího výkonu funkce člena některého z orgánů uvedených komoditních podnikatelů v elektroenergetice či plynárenství na straně druhé. Přitom díky zákonu nelze vykládat tak, že by se zákaz vztahoval pouze například na souběžný výkon funkcí člena obou statutárních orgánů, zatímco např. kombinace člena statutárního orgánu provozovatele přenosové soustavy a člena dozorčí rady kupř. výrobce elektřiny by byla přípustná. [Energetický zákon](#) tedy na tomto místě spolu s korespondujícím ustanovením čl. 9 odst. 1 písm. d) třetí směrnice pro elektroenergetiku vylučuje rovněž křížový souběh výkonu těchto funkcí.

22.

V případě podmínky nezávislosti uváděné pod písmenem e) tkví podstata nepřipustného konfliktu zájmů mezi infrastrukturním podnikáním a podnikáním s energetickými komoditami v možnosti zájmově komoditně podvázaného subjektu jmenovat, volit či jinak ustanovovat členy statutárního orgánu, dozorčí či správní rady nebo jiného orgánu provozovatele přenosové soustavy. Přítom, na rozdíl od podmínky nezávislosti uváděné pod písmenem f), je v [energetickém zákoně](#) použito mírnější zákonné formulace zákazu slovy "není oprávněna", nikoli "nesmí". Tím zákonodárce dává najevo, že samotný fakt menšinové vlastnické přítomnosti komoditního podnikatele zákon beze zbytku nevylučuje, pouze omezuje např. výkon práv společníka v rámci jednání valné hromady společnosti provozovatele přenosové soustavy, možnost hlasování minoritního společníka (i jednáním ve shodě, čili kolektivním výkonem takového hlasování) ve prospěch konkrétního kandidáta pro členství v orgánech společnosti provozovatele přenosové soustavy. Protože to [energetický zákon](#) sám výslovně nestanoví, jsem toho názoru, že předmětný zákaz je formulován jen stricto sensu na situace založení členství určité osoby v příslušných orgánech provozovatele přenosové soustavy, nikoliv však již na situace ukončení členství takové osoby v předmětných orgánech provozovatele přenosové soustavy v důsledku odvolání. Relevantní je totiž jen fakt, že se závada vnitřního konfliktu zájmů mezi řízenou infrastrukturou a dílčím tržním zájmem projevuje v působení konkrétní osoby v orgánu společnosti provozovatele přenosové soustavy, nikoliv v souvislosti s ukončením její funkce v příslušném orgánu společnosti provozovatele přenosové soustavy.

23.

Právo individuálního či kolektivního jmenování, volby nebo jiného ustavení do funkce člena orgánu je [energetickým zákonem](#) v rámci tohoto ustanovení odprávoáno těm subjektům, které:

- a) jsou sami výrobci elektřiny či plynu, resp. s elektřinou či plynem obchodují nebo
- b) takové relevantní komoditní podnikatele kontrolují nebo k nim uplatňují jiné právo.

24.

Zřejmě i u posuzování naplnění těchto naposledy uváděných podmínek nezávislosti pod písmeny e) a f) je třeba brát v potaz dosavadní rozhodovací praxi Evropské komise, která rozlišuje mezi podstatným a marginálním konfliktem zájmů provozovatele přenosové soustavy na straně jedné a některého z výrobců či obchodníků na trzích s elektřinou či plynem (blíže viz v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy).

K odst. 3

25.

Pro podmínky nezávislosti provozovatele přenosové soustavy uváděné pod písmeny b), c) a e) je v odstavci 3 upravována výjimka z výkonu kontroly, resp. jiného práva (dále též "výkon podstatného vlivu"). Její původ pramení z čl. 9 odst. 6 třetí směrnice pro elektroenergetiku. Klade si za cíl ochranu subjektů, které [energetický zákon](#) v návaznosti na použité pojmosloví obou citovaných evropských směrnic nazývá státem nebo osobami veřejného práva. Vedle výslovně zmíněných orgánů státní správy a České republiky, orgánů územních samosprávných celků (krajů a obcí) mezi ně patří i další nepodnikatelské subjekty plnící (alespoň v dominantním rozsahu) formálně i fakticky roli ochránců veřejného zájmu a pečovateli o obecné blaho, resp. uspokojující bez ohledu na legitimní očekávání ekonomické výnosnosti formálně (tj. zákonem předpokládané) veřejné potřeby. Mezi ně lze řadit například veřejné vysoké školy, Akademie věd České republiky, Český rozhlas nebo Českou televizi, ale zřejmě i krajské nemocnice a další zařízení primárně neziskové čili nepodnikatelské povahy. Právě tyto osoby veřejného práva, které formálně i fakticky zastupují výkon veřejné moci, v agregovaném (kumulativním) pojetí (ať již interní povahy bez samostatné právní osobnosti - viz například orgány státu, typicky ministerstva) mají požívat jistého benefícia, mají-li vykonávat zároveň podstatný vliv na chod provozovatele přenosové soustavy a podstatný vliv na výrobce elektřiny nebo plynu či na obchodníka s elektřinou nebo plynem. Jestliže je splněna podmínka, že tatáž osoba veřejného práva (stát, kraj či obec) skrze dva své orgány (spíše ovšem organizační složky, např. státu) nebo dvě jiné osoby veřejného práva nacházející se v podřízeném vztahu ke státu nebo územně samosprávnému celku či k jí řízené další jiné osobě veřejného práva vykonává společnícká práva povahy kontroly či jiného práva, a to zároveň jak v provozovateli přenosové soustavy, tak například i v obchodníkovi s elektřinou, je takový souběžný výkon vlivu v rámci těchto dvou orgánů (organizačních složek státu) osoby veřejného práva či dvou jiných osob veřejného práva na provozovatele přenosové soustavy přípustný. Z toho vyplývá, že se zde překonávají pravidla o nepřipustném ovládnutí, která jsou promítnuta právě do podmínek nezávislosti uvedených v odstavci 2 písmenech b), c) a e), z nichž se na tomto místě činí vynětí. Tak je například možné, aby dva různé ústřední orgány státní správy téže veřejnoprávní korporace (typicky ministerstva jako orgány státu bez samostatné právní osobnosti), každý zvlášť a výhradně, vykonávaly kontrolu či jiné právo buď nad provozovatelem přenosové soustavy, nebo nad podnikatelem vyrábějícím elektřinu nebo plyn či obchodujícím s nimi. K tomu se ovšem připojuje ještě podmínka obsažená ve druhé větě tohoto odstavce, která říká, že tyto dva orgány (např. dvě různá ministerstva), resp. dvě různé osoby veřejného práva spadající pod řízení jim nadřazené osoby veřejného práva (např. stát a Akademie věd České republiky) musí být vzájemně nezávislé. Zákonodárci lze na tomto místě, spíše stylisticky, vyčíst, že text druhé věty tohoto odstavce budí dojem, že má zajistit nezávislost tomu orgánu státní správy či územní samosprávy, který vykonává podstatný vliv nad komoditním podnikatelem, místo toho, aby zajišťoval primární nezávislost právě onomu druhému orgánu téže osoby veřejného práva (např. státu), resp. dvou jiným osobám veřejného práva v jedné vlivové sféře, jež vykonávají podstatný vliv na provozovatele přenosové soustavy.

26.

Sám [energetický zákon](#) dále nerozvádí konkrétní záruky nezávislosti, které by měly být mezi oběma orgány jedné osoby veřejného práva (např. mezi dvěma ministerstvy České republiky), resp. mezi dvěma osobami veřejného práva v kvazikoncernovém postavení (např. obec a jí založený nepodnikatelský subjekt s vlastní právní osobností), což se stalo rovněž předmětem určité kritiky ze strany Evropské komise při certifikaci provozovatele přenosové soustavy. V každém případě však zákon těmto dvěma entitám (ať již s právní osobností, či bez ní), které vykonávají majetková práva na jedné straně v provozovateli přenosové soustavy a na druhé straně v komoditním podnikateli vyrábějícím elektřinu nebo plyn či obchodujícím s

nimi, předepisuje vzájemnou nezávislost v jednání. Smyslem tohoto ustanovení je tedy v první řadě zamezení přístupu k jakýmkoliv neveřejným informacím, které jsou produktem výkonu akcionářských práv v provozovateli přenosové soustavy, směrem k oně druhé osobě či orgánu veřejného práva, aktivní v řízení obchodování s energetickými komoditami. Zároveň nesmí proliferovat informace o komoditním podnikání s veřejnou majetkovou účastí ani opačně směrem k osobě či orgánu řídícímu provozovatele přenosové soustavy. Dalším aspektem zajištění nezávislosti je i zajištění pravidelné vnitřní (případně i vnější) kontroly absence správy majetkových účastí v jiných podnikatelích či dalších korporacích, které byt' i jen fakticky vykonávají výrobu či obchod s elektřinou, resp. výrobu či obchod s plynem. Tento předpoklad je třeba nicméně opět vykládat optikou dosavadní rozhodovací praxe Evropské komise, která určitou míru komoditního podnikání v energetice s nepodstatnými dopady do nezávislosti provozovatele přenosové soustavy připouští (blíže viz v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy).

K odst. 4

27.

Ustanovení tohoto odstavce koresponduje s textově téměř identickou předlohou obsaženou v čl. 9 odst. 5 třetí směrnice pro elektroenergetiku. Evropský zákonodárce tímto ustanovením dává najevo, že je otevřená cesta k zakládání společných podniků vícera evropských provozovatelů přenosových soustav za předpokladu, že jsou všichni takto zúčastnění provozovatelé přenosových soustav řádně certifikováni ve svých zemích.

28.

Právě a jenom v takovém případě nastupuje nevyvratitelná domněnka splnění všech podmínek nezávislosti podle druhého odstavce [§ 24a](#). Zakládání společný podnik s mezinárodní účastí minimálně dvou provozovatelů přenosových soustav musí být určen k výkonu (v České republice licencované) činnosti přenosu elektřiny na území dotčených členských států Evropské unie, a to v zásadě přenecháním přenosové soustavy k provozování takto založené nové entitě, ať již v krajní poloze s vložením přenosové soustavy jako nepeněžitého vkladu do podnikání takto vzniklého společného podnikatelského subjektu, nebo v poloze rozvolněnějšího propachtování obchodních závodů ze stran jednotlivých provozovatelů přenosových soustav ve prospěch onoho společného přeshraničního provozovatele. Komentované ustanovení má tedy v zásadě ulehčit novému subjektu provozování vícera přenosových soustav v různých členských státech Evropské unie získat certifikaci. V případě České republiky by ovšem takový společný podnikatelský subjekt musel nejpozději současně s certifikátem nezávislosti získat svou povahou výhradní licenci na přenos elektřiny, kterou by v tentýž okamžik musel ztratit stávající (národní) provozovatel přenosové soustavy. Nutno dodat, že touto cestou se v Evropské unii prozatím nikdo nevydal, mnohem častější jsou případy, že někteří zahraniční provozovatelé přenosových soustav získávají třeba i majoritní majetkové účasti v jiných provozovateli přenosových soustav, které pak v zásadě koncernově řídí. K faktickému koncentrování výkonu přeshraničního přenosu elektřiny však ani přes existenci tohoto ustanovení nedošlo.

29.

Druhá věta citovaného ustanovení pak použití nevyvratitelné domněnky obsažené v předchozí větě vylučuje pro případ, že by do společného přeshraničního provozovatele přenosové soustavy majetkově vstupoval subjekt, který nebyl certifikován příslušným národním regulačním úřadem. Nad rámec znění [energetického zákona](#), bohužel ovšem i nad rámec znění čl. 9 odst. 5 třetí směrnice pro elektroenergetiku, si na tomto místě dovoluji interpretaci, která neodpovídá výslovnému znění obou těchto vzájemně se doplňujících právních předpisů. Oba zmiňované prameny práva totiž výslovně hovoří jako o povolené toliko o majetkové účasti těch národních provozovatelů přenosových soustav, kteří byli certifikováni jako nezávislí provozovatelé přenosových soustav buď v režimu ISO, anebo v režimu vertikálně integrovaných nezávislých provozovatelů přenosových soustav (ITO). Na vlastnický (společnický) oddělení provozovatele přenosových soustav jak text směrnice, tak text [energetického zákona](#) bohužel zapomínají. Vzhledem k systematické zařazení tohoto ustanovení v obou právních předpisech a logice věci, kdy vlastnické (společnické) oddělení provozovatele přenosové soustavy je považováno za nejčistší a korporátně nejpokročilejší variantu nastolení nezávislosti provozovatele přenosové soustavy na relevantních tržních zájmech, lze jen těžko připustit takovou interpretaci, která by právě vlastnický (společnický) oddělení a takto i certifikované provozovatele přenosových soustav z účasti na společném přeshraničním provozovateli přenosové soustavy takto flagrantně exkomunikovala. V takovém případě by totiž nebylo možné společné provozovatele přenosových soustav vůbec vytvářet, resp. by se jich nemohli účastnit ti (co do své struktury) nejzralejší z nich, bez plnohodnotné proběhlé recertifikace společného provozovatele přenosové soustavy. Tento výklad by tedy vedl k absurdnímu závěru, že jednotlivé podmínky nezávislosti musejí být plnohodnotné (bez použití nevyvratitelné domněnky jejich splnění) zkoumány u společného přeshraničního provozovatele přenosové soustavy jen tehdy, hodlá-li do společného provozovatele přenosové soustavy vstoupit byt' jeden jediný vlastnický (společnický) oddělený provozovatel přenosové soustavy. Naopak vstup vertikálně integrovaného provozovatele přenosové soustavy (tedy provozovatele s nižší mírou oddělenosti od relevantního tržního zájmu) tyto nepříznivé následky nevyvolává.

K odst. 5

30.

Odstavec 5 je zrcadlově doplňující právní úpravou podmínek nezávislosti provozovatele přenosové soustavy uvedených v odstavci 2 písm. b) a c). Jeho přínos tkví hlavně ve skutečnosti, že pod hrozbou správní sankce reguluje jednání výrobců elektřiny či plynu, respektive obchodníků s elektřinou či plynem ve vztahu k zamezování jejich vlivu na činnost provozovatele přenosové soustavy, a to výkonem předpokládaných práv. V první řadě je těmto komoditním podnikatelům v elektroenergetice a plynárenství zakazováno nabytí přímou či nepřímou kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy, a to ani individuálně, ani kolektivně. Obdobně platí i pro výkon hlasovacích práv v rozsahu jejich (minoritního) společnického podílu na provozovateli přenosové soustavy, právo ustanovovat, resp. odvolávat členy statutárního orgánu, dozorčí rady nebo správní rady. Zároveň je těmto komoditním podnikatelům v energetice zakazováno i nabytí většinového podílu ve společnosti provozovatele přenosové soustavy, tj. v zásadě k podílu čili majetkové účasti nad 50% základního kapitálu. Tento uzavřený výčet zakazovaného výkonu práv je třeba hledat v textu čl. 9 odst. 2 třetí směrnice pro elektroenergetiku, tedy o minimální rozsah definičního určení tzv. jiného práva, o jehož doslovný opis (s odstraněním otevřenosti výčtu) se jedná. Z textu [energetického zákona](#) tedy plyne, že např. výrobce elektřiny může nabytí pouze minoritní podíl ve společnosti provozovatele přenosové soustavy a v případě, že ho

nabyde, také nevykonávat některá práva společníka s tímto podílem spojená, především pak právo hlasovat na valné hromadě. [Energetický zákon](#) tímto ustanovením rovněž umožňuje (resp. netrestá) situaci, kdy se komoditní podnikatel v energetice s minoritním podílem ve společnosti provozovatele přenosové soustavy podílí na volbě, jmenování či odvolání člena jiného orgánu společnosti provozovatele přenosové soustavy, který předvídají stanovy společnosti. Tato právní úprava má tedy za cíl odradit od investování do podnikání provozovatele přenosové soustavy ty komoditní podnikatele v energetice, kteří by fakticky do jeho činnosti měli dopad, resp. by ovlivňovali jeho vnitřní organizaci, potažmo obchodní vedení. Smyslem této právní úpravy je tudíž připustit pouze takovou majetkovou účast komoditního podnikatele, která má charakter finanční investice zhodnocované v čase.

31.

Předmětné ustanovení je ovšem třeba vykládat rovněž v návaznosti na čl. 9 odst. 12. [resp. i shora připomínaný odstavec 2)] třetí směrnice pro elektroenergetiku a dále i v souvztáznosti k [§ 24a odst. 2 písm. c\)](#) komentovaného zákona. Směrnice je totiž na rozdíl od domácí právní úpravy poněkud striktnější, neboť hovoří o zákazu výkonu jakéhokoliv práva ve vztahu k provozovateli přenosové soustavy. Odstavec 2 písmeno c) pak jako korespondující podmínku nezávislosti provozovatele přenosové soustavy uvádí zákaz výkonu jiného práva k provozovateli přenosové soustavy ze strany komoditních podnikatelů, jehož velmi nedokonalou definici podává odstavec 6 komentovaného [§ 24a](#) (viz níže komentář k odstavci 6). Pakliže máme tedy správně interpretovat úmysl zákonodárce a přitom respektovat jak text odkazované směrnice, tak [§ 24a](#) jako jeden logický a vzájemně provázaný celek, nezbyvá nežli uzavřít, že zakázán je i výkon dalších práv minoritního společníka v postavení komoditního podnikatele v energetice (tj. výkon jiných práv ve smyslu čl. 9 odst. 2 třetí směrnice pro elektroenergetiku), byť nikoliv sankcionovatelný v režimu komentovaného ustanovení v návaznosti na [§ 91 odst. 2 písm. d\)](#) - výrobce elektřiny, odst. 5 písm. c) - obchodník s elektřinou, odst. 6 písm. f) - výrobce plynu nebo odst. 11 písm. c) - obchodník s plynem komentovaného zákona, které se ostatně dá použít jen na prohřešky (správní delikty) oněch zákonem vyjmenovaných držitelů licencí, nikoliv tedy i jiných osob, které držitelé licence podle [energetického zákona](#) nejsou a které se na takovém zakázaném jednání ve shodě sice podílely, nevěnují se však přímo licencovaným činnostem. Na tomto místě má tedy zřejmě domácí zákonodárce ve vztahu k evropské rámcové právní úpravě dluh, spočívající hlavně v potřebě zobecnění zákazu vykonávaných práv komoditních podnikatelů v energetice z taxativně vyjmenovávaných na ta, která odkazují k výkonu jiného práva.

K odst. 6

32.

Stěžejní definici tzv. jiného práva upravuje odstavec 6 komentovaného [§ 24a](#). Tuto definici se, mj. pod silným příkladem evropské právní úpravy (čl. 9 odst. 2 třetí směrnice pro elektroenergetiku), jal vymezit na národní úrovni rovněž český zákonodárce, a to pod nepříliš vhodnou legislativně-technickou zkratkou "jiné právo". Dlužno dodat, že se jednalo dlouhodobě o nepříliš zdařilé ustanovení, a to především z toho důvodu, že předmětná definice jiného práva v zásadě (s jednou výhradou) kopírovala minimalistickou právní úpravu shora citované směrnice a dále ji nerozvíjela, resp. neupřesňovala. Technika do značné míry doslovného převzetí evropského textu vedla k tomu, že definiční okruh jiného práva nebyl ani na úrovni [energetického zákona](#) uzavřený, nýbrž demonstrativní, uvozený slůvkem "zejména". Adresát této ad hoc definice nicméně z téhož důvodu tápal, co vlastně bylo náplní tohoto jiného práva a jaká práva byla vlastně definičně relevantní pro určení, zdali již mají charakter onoho "jiného" práva, a jsou tudíž co do svého výkonu nedovolená. Neuspokojivý stav odstranila teprve poslední novela [energetického zákona](#) z poloviny roku 2015, která demonstrativní výčet odstranila a v návaznosti na vytvořenou rozhodovací praxi Evropské komise výčet doplnila o svodnou kategorii práv, jejichž výkon by byl na závadu nezávislosti provozovatelů páteřních sítí v energetice. Jako ono jiné právo tedy [energetický zákon](#) výslovně uvádí:

- a) právo výkonu hlasovacích práv společníka provozovatele přenosové soustavy,
- b) právo vlastnit účastnické cenné papíry, jejichž souhrnná jmenovitá nebo účetní hodnota přesahuje 50% základního kapitálu společnosti nebo
- c) právo jmenovat, volit nebo jinak ustanovit a odvolávat členy dozorčí nebo správní rady, členy statutárního orgánu nebo členy jiného orgánu společnosti určeného stanovami,
- d) jiné obdobné právo, jehož výkon vyvolává podstatný konflikt zájmů mezi provozováním přenosové soustavy a výrobou elektřiny nebo plynu či obchodem s elektřinou nebo plynem.

33.

K písmenu b) výše je však třeba dodat, že není věrným opisem rámcové evropské úpravy příslušné směrnice, která jako jiné právo označuje obecně držení majoritního podílu na společnosti provozovatele přenosové soustavy. Česká právní úprava tak zužuje její definici pouze na takovou kapitálovou společnost provozovatele přenosové soustavy, která počítá s tím, že podíl na společnosti je vyjadřován účastnickými cennými papíry, tj. v zásadě akciemi. V případě, že by byl provozovatel přenosové soustavy společností s ručením omezeným, pak by tuto podmínku nešlo v rozporu s evropskou právní úpravou použít, snad jen v režimu otevřenosti výčtu práv, která tento charakter mají (tj. stavět na uvozovacím slůvku "zejména"). Zde tedy [energetický zákon](#) nevhodně předjímá, že provozovatel přenosové soustavy bude mít právní formu akciové společnosti.

34.

Právě díky novelizaci [energetického zákona](#) z poloviny roku 2015 docílil zákonodárce zřejmějšího naplnění právní úpravy obsažené v čl. 9 odst. 2 třetí směrnice pro elektroenergetiku, a to včetně řádného zohlednění dosavadní rozhodovací praxe Evropské komise (viz výše v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy). Tak je nutné do definičního rozsahu jiného práva podřadit nový okruh obdobných práv, který je dostatečně reflexivní (a přitom i flexibilní) na vývoj rozhodovací praxe Evropské komise. Mezi taková práva je tedy nutno zahrnout rovněž ta práva, jejichž výkon vyvolává podstatný konflikt zájmů mezi provozováním přenosové soustavy a komoditními činnostmi na trhu s elektřinou nebo trhu s plynem. Nikoliv tedy každý výkon určitého práva komoditářem (ať již z titulu vlastnictví podílu ve společnosti provozovatele přenosové soustavy, nebo z titulu jiného majetkového práva k přenosové soustavě či její části), ale jen takový, který způsobuje

tržně relevantní (podstatný) konflikt zájmů při provozování přenosové soustavy se zájmy konkrétního či konkrétních účastníků trhu s elektřinou nebo účastníků trhu s plynem na komoditně nabídkové straně. O tom, který konflikt zájmů je či není podstatný, již hodně naznačila ve své rozhodovací praxi Evropská komise (viz výše v části Obecně k vlastnickému oddělení provozovatele přenosové soustavy).

Související ustanovení:

[§ 3](#) - podnikání v energetických odvětvích, [§ 4](#) - licence, [§ 5](#) - podmínky udělení licence, [§ 10a](#) - základní povinnosti certifikovaného subjektu, [§ 10b](#) - některá ustanovení o unijní certifikaci, [§ 10c](#) - některá ustanovení o unijní certifikaci v případě mimounijní kontroly provozovatele, [§ 17](#) - Energetický regulační úřad, [§ 24](#) - provozovatel přenosové soustavy, [§ 58n](#) - vlastnické oddělení provozovatele přepravní soustavy, [§ 90](#) a násl. - správní delikty, [§ 91](#) - správní delikty držitele licence, [§ 91d](#) - společná ustanovení ke správním deliktům

Související předpisy:

[obč. zák.](#),

[z. o. k.](#)

Právní předpisy EU:

čl. 9 třetí směrnice pro elektroenergetiku

Literatura:

SZABO, V. Vlastnictví energetických zařízení. *Revue pro právo a technologie*. 2013, č. 7, s. 52-112.

JONES, C. (ed.) *EU Energy Law, Vol. I The Internal Energy Market The Third Liberalisation Package*. 3. vyd. Leuven: Clayes & Casteels, 2010.

Commission Staff Working Paper on Certification of Transmission System Operators for Networks for Electricity and Natural Gas in the European Union. Brussels, 21.9.2011.

Commission Staff Working Document. Ownership Unbundling: The Commission's Practice in Assessing the Presence of a Conflict of Interest including in Case of Financial Investors. Brussels, 8.5.2013.